

národní
úložiště
šedé
literatury

Vzdělávání

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
2008

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-295564>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte původ 4.0

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 25.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

KLÍČOVÁ SDĚLENÍ

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je důležitým preventivním nástrojem Státní politiky životního prostředí. Poskytuje znalosti a rozvíjí postoje důležité pro ochranu, udržení nebo zlepšení kvality životního prostředí na regionální, národní i globální úrovni.

EVVO je v České republice zakotvena v legislativě, v usneseních vlády a zastupitelstev samosprávných krajů i ve strategických vládních dokumentech.

Hlavním gestorem EVVO v České republice je Ministerstvo životního prostředí v úzké spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Environmentální vzdělávání a výchova jsou aktuální součástí rámcových vzdělávacích programů mateřských škol, základních škol, gymnázií i středních odborných škol. Environmentální problematika se ve školním roce 2006/2007 stala součástí tematických okruhů pro rozvoj klíčových kompetencí.

EVVO je v České republice dlouhodobě financována z národních i regionálních zdrojů. Od roku 2004 lze pro oblast EVVO využít i systematické podpory z prostředků Evropských strukturálních fondů.

Na realizaci EVVO se podílejí kromě škol zejména nestátní neziskové organizace, správy národních parků a chráněných krajinných oblastí, zoologické a botanické zahrady a další kulturně vzdělávací organizace a zařízení.

ODKAZY A DALŠÍ INFORMACE

- Ministerstvo životního prostředí – <http://www.mzp.cz>
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – <http://www.msmt.cz>
- CENIA, česká informační agentura životního prostředí – <http://www.cenia.cz/evvo>
- Národní síť environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – <http://www.narodnisit.cz>
- Státní fond životního prostředí ČR – <http://www.sfzp.cz>
- Síť environmentálních informačních a poradenských center v ČR – <http://www.ekoporadny.cz>
- Pobytová střediska ekologické výchovy v ČR – <http://www.ekopobyt.cz>
- Katalog ekovýchovných pomůcek a publikací – <http://www.ekokatalog.cz>
- Envigogika – časopis věnovaný problematice EVVO z edice COŽP UK v Praze – <http://www.envigogika.cuni.cz>
- Internetová encyklopedie věnovaná vzdělávání zaměřenému na životní prostředí – <http://www.enviwiki.cz>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

© 2008, CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Grafický design: Daniela Řeháková

Tisk: Studio Press s.r.o.

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
Líšeňská 8, 100 05 Praha 10
www.cenia.cz, info@cenia.cz, tel.: +420 267 225 340

Publikace vznikla za finanční podpory Státního fondu životního prostředí České republiky.

Vytištěno na papíře vyrobeném bez použití chloru.

Vzdělávání

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

VÝVOJ A POJETÍ EVVO

Základní rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) zesílil po roce 1989. Ministerstvo životního prostředí (MŽP) vytvořilo otevřený systém přijetí „Souhrnné koncepce resortu pro osvětu, vzdělávání, výchovu a informování veřejnosti v záležitostech životního prostředí“ (součást přípravy vstupu ČR do Evropské unie). V roce 1998 byl schválen zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Od roku 1998 spolupracovala na zpracování systému Meziresortní pracovní skupina při MŽP, kde byly zastoupeny také nestátní neziskové organizace (NNO). Vznikl „Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice“, schválený usnesením vlády č. 1048/2000. Na jeho základě byly vytvořeny krajské koncepce EVVO. Meziresortní pracovní skupina EVVO při MŽP se od r. 2000 stala trvalým poradním orgánem ministra životního prostředí.

V současnosti je oblast EVVO definována a pevně zakotvena v legislativě i v řadě strategických dokumentů vlády ČR a je zahrnuta do existujících vzdělávacích i finančních struktur. Školy aktivně vytvářejí své školní vzdělávací programy, do kterých povinně zařazují jako jedno z průřezových témat i environmentální vzdělávání. Rozvíjejí se i sítě spolupracujících organizací v oblasti EVVO, a to jak na regionální, tak národní úrovni.

SYSTÉMOVÁ A FINANČNÍ PODPORA EVVO

Koordinace probíhá ve vzájemné spolupráci MŽP a MŠMT (Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy). Finanční prostředky jsou poskytovány z několika zdrojů národních, regionálních i evropských. Oba resorty pravidelně vyhlašují (MŽP již od roku 1990 a MŠMT od roku 2001) grantová řízení na podporu NNO, poskytující EVVO různými cílovými skupinám. Od roku 2001 podporuje MŽP rovněž výběrová řízení neinvestičního a investičního financování EVVO z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR. Od roku 2007 MŠMT vyhlašuje specializované rozvojové programy pro školy a podpůrný program pro NNO s projekty vhodnými pro školy.

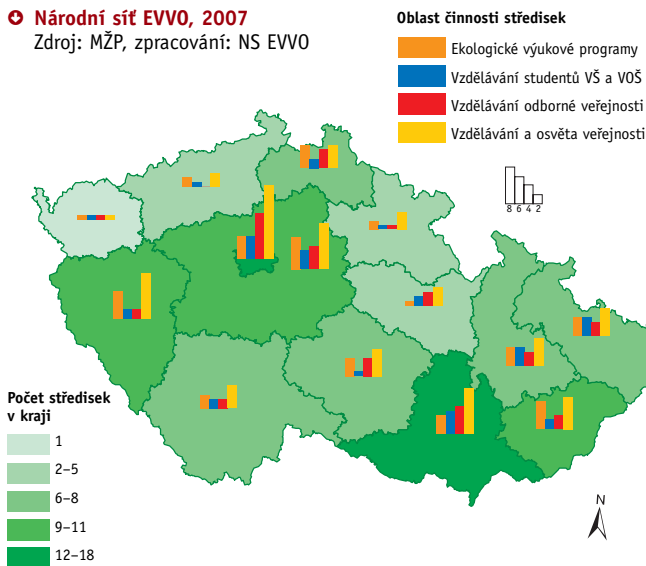
Od roku 2004 je EVVO systematicky podporována také z Evropských strukturálních fondů. V rámci grantového schématu MŽP s názvem „Sítě environmentálních informačních a poradenských center“ (využívá prostředky z Evropského sociálního fondu) byl podpořen vznik a slučování center do regionálních a krajských sítí, které dnes pokrývají většinu České republiky. Ve školství jsou prostředky využívány především k podpoře komplexního začleňování EVVO do škol a projektů školských sdružení zaměřených na ekologickou výchovu. Od roku 2007 lze v rámci Operačního programu Životní prostředí (využívá prostředky Evropského fondu pro regionální rozvoj) podporovat i zajištění infrastruktury, zejména stavby a rekonstrukce vzdělávacích a poradenských objektů. Regionální rozvoj EVVO je od roku 2003 financován i z regionálních a místních dotačních programů.

NÁRODNÍ SÍŤ EVVO

Na základě iniciativy NNO, které se environmentální výchovou a vzděláváním zabývaly nejprve samostatně ve svých strukturách, vznikla otevřená síť spolupracujících subjektů. S finanční podporou MŽP, jejímž cílem bylo stabilizovat rozvoj současných a iniciovat vznik nových středisek ekologické výchovy, se během deseti let (1999–2008) vytvořila oficiální Národní síť EVVO. Od roku 2008 se k finanční podpoře programu připojilo recipiálně také MŠMT. Síť má v současnosti cca 100 členských organizací a navazuje vztahy i na mezinárodní úrovni.

● Národní síť EVVO, 2007

Zdroj: MŽP, zpracování: NS EVVO

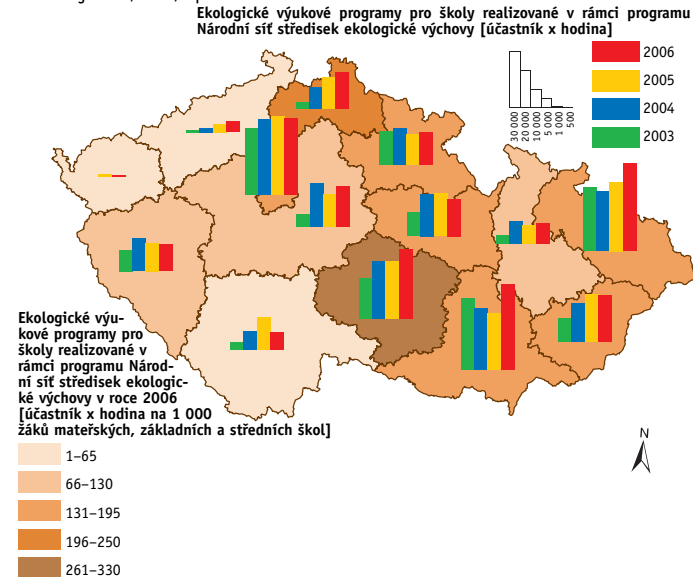

VYBRANÉ PROJEKTY

- Národní síť EVVO (<http://www.narodnisit.cz>) – grantový program probíhající od roku 1999 zabezpečuje od r. 2001 plnění některých úkolů Státního programu EVVO ČR nestátními neziskovými organizacemi.
- Program GLOBE (<http://www.globe.gov>) – mezinárodní školní program určený k podpoře a prohlubování znalostí v oblasti přírodních věd a techniky.
- Ekoškola (Eco-Schools) (<http://ekoskola.cz>) – mezinárodní program s cílem propojit environmentální výchovu s konkrétními praktickými kroky, které vedou k ekologizaci školy.
- Škola pro udržitelný život (<http://www.skolaprozivot.cz>) – společný grantový a asistenční program určený mateřským, základním a středním školám ve vybraných regionech ČR.
- Škola udržitelného rozvoje (<http://www.kev.ecn.cz>) – projekt, jehož smyslem je oceňování škol přistupujících komplexně k environmentálnímu vzdělávání a výchově.
- Multimediální ročenka životního prostředí (<http://vitejtenazemi.cenia.cz>) – ekologická výchova pro základní a střední školy – výuková pomůcka pro pochopení vztahů v životním prostředí pro žáky a učitele základních i středních škol.
- Ekogramotnost do škol (<http://kev.ecn.cz/esf>) – dlouhodobý projekt věnovaný postupnému zvyšování připravenosti pedagogů k uplatňování vzdělávání pro udržitelný rozvoj.
- M.R.K.E.V. (http://www.pavucina-sev.cz/m_r_k_e_v_.htm) – program pro rozvoj školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO a na podporu vytváření a realizace školních programů.
- Mrkvička (<http://www.pavucina-sev.cz/mrkvicka1.htm>) – projekt na podporu environmentální výchovy v mateřských školách.
- Ekologické dny Olomouc (<http://www.slunakov.cz/edo.php>) – významná osvětová akce pro širokou veřejnost propagující ochranu přírody.
- Ekofilm (<http://www.ekofilm.eu>) – mezinárodní filmový festival o životním prostředí, přírodním a kulturním dědictví.

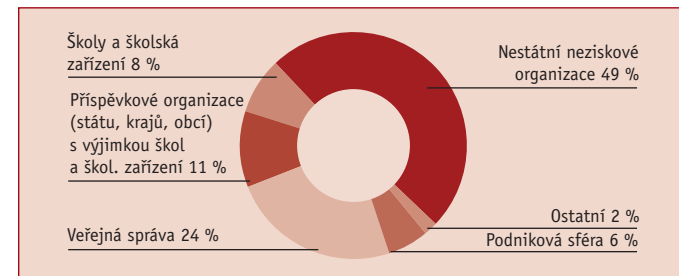
● Indikátory pro vyhodnocování krajských systémů EVVO

Zdroj: MŽP, ČSÚ, zpracování: SSEV Pavučina

● Poměr subjektů realizujících programy EVVO v rámci grantového schématu MŽP „Sítě environmentálních informačních a poradenských center“ (Operační program Rozvoj lidských zdrojů) v ČR, 2007

Zdroj: MŽP

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ DOKUMENTY V OBLASTI EVVO

- §13 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
- Školský zákon, tj. zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Meziresortní dohoda mezi MŽP a MŠMT o EVVO podepsaná od r. 1999 na určitá léta
- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice (2000)
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008–2015)
- Aarhuská úmluva ratifikovaná ČR (červenec 2004), platná od 4.října 2004